სახალხო გაზეთი

№ 432 კვირა, 23 ოქტომბერი, 1911 წ. წელიწადი მეორე. № 432

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კაპ., უკანასკნელზე—10 კაპ. ხშვა ადგილებიდან გაკვანის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კაპ., უკან—10 კაპ. ხამგლეზიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითო ჯერ ხალამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ. 4 საათის შემდეგ მიიღება მხოლოდ თვით სტამბა „ხორავან“-ში, მადათოვის ბულვარზე და ედირება 4 მანეთად.

განცხადებანი იმ პირთა, ფირმათა და დაწესებულებათაგან, რომელნიც კავკასიის გარეშე არიან, ან მთავარი კანტორები და განყოფილებანი აქვთ, მიიღება მხოლოდ ხავაჭრო ხალის ლ. და ე. მეტლ და ამხ—ბის განცხადებათა ცენტრალურ კანტორაში მოსკოვში, მიასნიცკის ქ., ხ. ხიტოვისა და მის განყოფილებებში: პეტერბურგში—ძოლხკაია 11, ვარშავაში—მარშალკოვსკის ქ. 130, პარიზში—ბირჟის მოედანი.

ზელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება „ხალხალხო გაზეთის“ რედ. ციაში და კანტორაში ... ...

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მოცემებში დაიწყება ხოლმე კამათი ქართულ სალიტერატურო ენის შესახებ მცოდნე პირთა შორის, მაგრამ ეს მხოლოდ კერძო პირთა საქმე არ არის. ამ საკითხის გამორკვევით დაინტერესებულია მთელი ქართული საზოგადოება, და ამიტომ მსჯელობასა და კამათს უფრო ფართო ხასიათი უნდა მიეცეს, გაზეთის ფურცლებიდან ჩვენს კულტურულ დაწესებულებაში გადავიდეს.

ინიციატივა შეიძლება წერა-კითხვის გამავრცელებელმა საზოგადოებამაც იკისროს, მაგრამ მონაწილეობა აუცილებლად საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოებამაც უნდა მიიღოს. უნდა წინდაწინვე მოამზადდეს ნიადაგი ამ კრებისთვის, დაიწეროს დასაბუთებული მოხსენებანი სხვა და სხვა საკითხებზე, რომელთა წინასწარი შემუშავება წერა-კითხვის გამავრცელებელ და საეთნოგრაფიო საზოგადოებათა გამგეობებმა უნდა იკისრონ. რადგანაც ამ მასალას დიდი ისტორიული მნიშვნელობა ექნება, წინდაწინვე უნდა გამოიძებნოს მათ საღსარი დასაბეჭდად.

ბ-ნ გრ. გველესიანის მიერ აღძრული საკითხი ფრიად საყურადღებოა, დიდ მნიშვნელოვანია, და დაყოვნება არ შეიძლება. ამიტომ ჩვენც სიამოვნებით ვეგებებით ამ აზრს და ვურჩევთ წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებას ინიციატივა გამოიჩინოს. თვითონ მთელ საქმეს ვერ იკისრებს, მაგრამ საერთო ხელმძღვანელობა კი შეუძლიან, და ამიტომ არც უნდა დაგვიანოს.

ნარკვევი

(ჟურნალ-გაზეთებიდან).

„ს.-პეტერბ. ვედ." ნ. დურნოვო ეხება თანამედროვე ნაციონალისტურ პოლიტიკას, აღნიშნავს არა-რუსთა შევიწროება-დევნას და განაგრძობს:

„რუსეთის სახელმწიფო მოღვაწეებად, მინისტრებად, სარდლებად მხოლოდ რუსები როდი ყოფილან, იყვნენ გერმანელნიც, შვედებიც, ბერძნებიც, ქართველებიც, სომხებიც და სხვანი...

ამის გამო არავის უფლება არა აქვს არა-რუსთ რუსეთის მოღალატენი უწოდოს, რადგანაც ისინი რუსეთის გემის მშენებელნი არიან.

რადგანაც არა-რუსნი რუსეთის გემის მოზიარენი არიან, იგინი ყოველმხრივ თანასწორ უფლებიანნიც უნდა იყვნენ რუსის ხალხთან არა მარტო შიდა რუსეთში, არამედ თავის სამშობლო კერაზედაც. ცხადია, თუ კი ჩვენ არა-რუსთა დევნას განვაგრძობთ, მათგანაც სამაგიეროს უნდა ვეღოდეთ და მათგან ნდობასაც ვერ მოვითხოვთ. გონიერი და შორს მჭვრეტელი სახელმწიფო მოღვაწე-მოაზრენი ეცდებოდნენ არა-რუსნი სიყვარულითა, სიმართლითა და ნდობით დაეკავშირებინათ რუსეთთან რათა მათ შორის სეპარატისტული გულის თქმა არ გაღვიძებინათ.

მაგრამ სტოლიპინი არა-რუს ერთა შორისაც განსხვავებას ჰხედავდა.

გერმანელ ბარონთა წრეში სტოლიპინის მახლობელნი მოიპოვებოდნენ: იმათ სახელმწიფო სათათბიროში არც ერთი წევრი არ ფოჭკლებიათ, პირ-იქით რევოლიუციამ სარგებლობა მოუტანა, რადგანაც მათ 11 დეპუტატის მაგივრ ბალტიის მხრიდან 12 ჰყავთ. ქართველებს კი ცნობილ ვოსტორგოვის სტოლიპინთან დაახლოვებით რვა დეპუტატიდან, ექვსი დაკლდათ"...

ახალი ამბავი

ტფილისი

◆ **შუა აზიის რკინის გზაზე ნახევარ მილიონ მანეთის გატაცების საქმე.** გუშინ სასამართლოს სხდომა დილის 10½ საათზედ დაიწყო და ნაშუადღევის 4½ საათზე დასრულდა. პროკურორმა ოთხს საათს ილაპარაკა და მოითხოვა, დამნაშავეთა დასჯა იმ მუხლით, რომელიც საბრალმდებლო ოქმშია ნაჩვენები. მხოლოდ ფირცხალაიშვილის შესახებ შესაძლოდ სცნო ბრალდების შეცვლა. მოითხოვა, ფირცხალაიშვილი იმავე მუხლით დაისაჯოს, რომლის ძალითაც სამართალში მიცემულნი არიან კაპიტანი ერმოლოვი და პორუჩიკი ოთხმეზური. დამცველები ორშაბათს, 24 ოქტომბერს, ილაპარაკებენ. დაწვრილებით შემდეგ.

◆ პეტერბურგში, 1912 წლის 31 იანვრიდან, ჩრდილოეთის სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოება, მოაწყობს მეორე სრულიად **რუსეთის გამოფენას,** თესლეულობის, ხილის სახმობ მანქანებისა და სხვ.

◆ გუშინ, საქართველოს ექსარხოსმა ინოკენტიმ მრავალი სამღვდელოების თანადასწრებით ახლად აშენებული მეორე **სამისიონერო ეკლესია** აკურთხა.

◆ გუშინ ტფილისში ჩამოვიდა ბათომის საქალაქო სასწავლებლის **მოსწავლეთა ექსკურსია** მასწავლებლებით, რომელთაც დაათვალიერეს საბოტანიკო ბაღი და სხვა. ქალაქის გამგეობამ ექსკურსანტებს ძმ. ზუბალაშვილების ღარიბთა თავშესაფარი დაუთმო.

◆ **ხილეულობის გამოფენაზე** გუშინ, 22 ოქტომბერს, ტფილისის საპაღოსნო სკოლის გამგემ პ. გ. მელიამ ლექცია წაიკითხა ხილეულობის გახმობაზე. ლექციასთან ერთად ბ. მელიამ აჩვენა სახმობი მანქანები და კონსერვების კეთება.

◆ დღეს, 23 ოქტომბერს, ძმ. ზუბალაშვილების სახალხო სახლში ი. ფ. პალმოვი წაიკითხავს **ლექციას** რუსულ ლიტერატურის მე-19 საუკუნის ისტორიიდან. ლექცია ნ. ა. ნეკრასოვს შეეხება.

ამის შემდეგ, ნაშუადღევს, **ა. ი. ხატისოვი** წაიკითხავს ლექციას: „ცოცხალი გვამი", ლ. ტოლსტოისა და „მკვდარი სულნი"—გოგოლისა.

◆ **წვრილ სესხის ინსპექტორი** გ. ლ. **ვიფლოსი,** რომელმაც 23 დღე დაჰყო კახეთში, უკვე ტფილისში დაბრუნდა. ამ ხნის განმავლობაში მას თელავის მაზრაში აწყურისა, ყვარელის და ძველ გავაზის წვრილ სესხის ამხანაგობების რევიზია გაუკეთებია. ლაგოდეხსა, მელისციხესა, გურჯაანსა, ბაკურციხესა, ვაქირსა, და კელმენჩურში დარიგება მიუცია. გიმოკლევა გოუხდენია და გასახსნელად წარუდქენია ქ. თელავში, სოფ. მათვეევკაში და შაშიანში. სილნაღის მაზრაში განზრახულია 12 ამხანაგობის ახსნა, სახელდობრ: ანაგაში, კარდანახში, თუქურმიშაში, ლვეჩნოში, ბოდბეში, ქოდალოში, ლილიანში, ხვემო და ზემო მაჩხაანში, პოდბისევში, ჯუგაანში, შრომაში და ხალ მიხაილოვში.

◆ გუშინ-წინ **გაანწილეს ჯილდოები,** ფრინველების მომშენებელ საზოგადოების მიერ გამართულ გამოფენაზე წარმოდგენილ საუკეთესო ნიმუშთა შორის.

◆ გუშინ ტფილისში რუსულ ენაზე გამოვიდა **ახალი გაზეთი** „ნოვაია ტიფლისსკაია ჟიზნ".

ქალაქის გამგეობამ გაიგზავნა სთხოვოს საბჭოს ორი წარმომადგენელი და ორიც მათი კანდიდატი აირჩიოს—ქალაქის საზოგადო გამგეობისაგან, რომელნიც დაესწრებიან ბინების გადასახადის საგუბერნიო საკრებულოს კრებებზე.

საზოგადოებანი და კრებები.

◆ დღეს, დილის 11 საათზე, თავ.-აზნ. დეპუტატთა საკრებულოს დარბაზში საშუალო სასწავლებლების **ღარიბ მოწაფეთა დამხმარე თ.-აზნ. საზოგადოების** საგანგებო კრება მოხდება. კრებამ უნდა განიხილოს შემდეგი საკითხები: 1) წესდების მე-9 და მე-12 მუხლის შეცვლა; 2) ზოგიერთი საოჯახო და სამოსწავლო საკითხები. და 3) თავმჯდომარის ამხანაგისა და კომიტეტის ერთი წევრის არჩევა.

◆ გუშინ საქალაქო საავადმყოფოში **მეორე უბნის ქართველ ამომრჩეველთა კრება შეხდგა.** კრებამ განიხილა ზოგიერთი საკითხი და შემდეგ დაასახელა ქალაქის საბჭოში ხმოსნებად ასარჩევი კანდიდატები.

◆ რელიგიოზურ-ფილოსოფიურ საზოგადოების კრება მოხდება ხვალ, საღამოს 8 საათზე, (ელისაბედის ქუჩა სახლი № 84) რომელზედაც ბ. ლომიზე **წაიკითხავს რეფერატს:** „საიქიოს" შესახებ.

სასწავლებლებში

◆ კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველის განკარგულებით **სოფ. ქვემო ალვანში** (კახეთი) ორკლასიანი სამინისტრო სკოლა გაიხსნა.

◆ **თავ. პ. ი. თუმანიშვილს** განუზრახავს ქართულ გიმნაზიაში მოწაფეთათვის სინემატოგრაფი შემოიღოს, რომლის შემწეობითაც ბავშვებს აღმზრდელობითი ხასიათის სურათებს უჩვენებენ.

სომეხთა ცხოვრება

◆ ტფილისში სომხურ ენაზე ხვალიდან გამოვა ახალი საორშაბათო გაზეთი „მამულ" (პრესა) ბ. რუბენ შახხათიანის რედაქტორობით.

◆ ამ დღეებში ტფილისს ჩამოვა და **სურათების გამოფენას გამართავს** ცნობილი სომხების ჰეიზაკისტი ვ. მახოხიანი.

◆ ხვალ, 11 საათზე, **სომხურ საქველ მოქმედო საზოგადოებას ბინაზე** (აბას-აბადის მოედანი) მოხდება კერძო—თათბირი საზოგადოების წევრთა ინტელიგენციასა და ხელოსანთა წარმომადგენლებისა. კრებამ უნდა განიხილოს ამ საზოგადოების 30 წლის მოღვაწეობის აღსანიშნავად შედგენილი გეგმა.

ქუთაისი

◆ ინჟენერ დროზდევს დაუმთავრებია გამოკვლევა **შავი-ზღვის რკინის გზის გაყვანისა** ახლა საბოლოო გეგმის შედგენას შეუდგა.

◆ **ტელეფონების სადგურის გამგე** ბ-ნი ვეშაპიძე აცნობებს ქალაქის გამგეობას, სადგურისა და კანცელარიის ბინის, ნივთების საწყობისა და გამგისა ბინას შეკეთება სჭირდებაო. („მნათ").

◆ ქუთაისის გუბერნიის სამინისტრო სკოლების დირექტორად **დანიშნა** ტამბოვის ეპარქიის შკოლების თანაშემწეთ ბ. კარპოვი. საეკლესიო სკოლების მეთვალყურედაც რუსი ინიშნებაო.

◆ საადგილ-მამულო რწმუნებულთა კრებამ წარსულ ივნისში სხვათა შორის გადასწყვიტა ბანკში დაჭირავებულ მამულების გადასახადი თ. დ. აკაკი წერთლის და გიორგი წერეთლისა თავის თავზე მიიღოს, ხოლო თ-დ ს. ნიჟარაძის მამულს სრულებით მოეხსნას ვალი. ამას გარდა კრებამ თავად-აზნაურთა წინამძღოლის წარმადგენელობის **ხარჯი** წლიურათ 3000 მანეთი თავის ხარჯთ აღრიცხვაში შეიტანა. ფინანსთა მინისტრის წარმომადგენელმა ხობრიევსკიმ ეს გადაწყვეტილება განასაჩივრა მინისტრთან, ამ ხარჯის გადაღება ბანკის მიერ უკანონოა.

◆ საადგილ მამულო ბანკის გამგეობამ ფინანსთა მინისტრის დასტკიცებლად გაუგზავნა ბანკში და ქართულ გიმნაზიაში მოსამსახურეთა საპენსიო კასა. მკითხველს უთუოდ ახსოვს, რომ რწმუნებულთა კრებამ გადასწყვიტა ბანკში მოსამსახურეთა საპენსიო კასის წესდება შეიცვალოს ტფილისის ბანკის მოსამსახურეთა საპენსიო კასის წესდების მიხედვით. გაგზავნილი წესდებანი შეცვლილი კრების გადაწყვეტილების თანახმად.

◆ რეალურ სასწავლებლის დირექტორის მდგომარეობა ჭრილობის გამო უარესია. 2—3 დღის წინად ჭრილობას დაუღია უქნია და სისხლი წაჰვარდნია, რომელიც ძლივს შეუჩერებიათ. ამის შემდეგ ავად-მყოფი დასუსტებულა.

◆ კარგი დღეების შემდეგ დასავლეთ საქართველოში კვლავ ავი დარი დადგა, რაც მეტად მავნებელია სიმინდისა და ყურძნის შენახვის საქმისათვის.

◆ გამოძიება მერკვილაძის საქმისა, რომელიც 30 ენკენისთვეს დაიწყო, დამთავრდა 19 ოქტომბერს და 20 ამ თვეს მთელი დღე ილაპარაკა ბრალმდებელმ. ამას შემდეგ სიტყვა მიეცემა ვექილებს. ფიქრობენ საქმე სამი დღის განმავლობაში დამთავრდებაო. დამცველთა რიცვი ოთხია პეტერბურგელი ვექილი სოკოლევი, და ადგილობრივნი: ალ. საყვარელიძე, გრ. გიორგაძე და ნ. ფიცი ვექილის თანაშემწე არლიშვილი.

ბათომი

◆ ერთი კვირაა, რაც ბათომელები დილის 6 საათზე ხედავენ ალმოსავლეთით **კუდიან ვარსკვლავს.**

◆ საგრძნობლად აცივდა. გუშინ მთელი დღე **კოკის-პირულად წვიმდა.**

◆ ქალაქის თვითმართველობა თფილისის ქუჩის შეკეთებას მალე შეუდგება. სასურველია პუშკინის ქუჩასაც მიექცეს ყურადღება.

◆ ღამის 11 საათის შემდეგ მთელი მეოთხე საპოლიციო ნაწილი წყვდიადითაა მოცული, რადგან ამ დროიდან ელექტრონს აქრობენ, 11 საათზე კი მატარებელი მოდის ბათუმში და მგზავრებს ბნელაში სიარული უხდებათ.

◆ ქალაქის გამგეობამ წარუდგინა ბათუმის სამხედრო გუბერნატორს 12 ოქტომბერს, საბჭოს მიერ მიღებული 1911 წლის დამატებითი ხარჯთ აღრიცხვა.

◆ ბათუმის ქალაქის საავადმყოფომ წარუდგინა გამგეობას ხარჯთაღრიცხვა პირველ იანვრიდან 1 ივლისამდე 1911 წ. სულ დახარჯული. 34,851 მანეთი და 50 კ.

◆ ქალ. **ბათომის უძრავ ქონების შემფასებელ კომისიაში** ოთხის წლით არჩეული ბ-ნ ბ. კადირ-ეფენდი მუფთი-ზადე, ივანე ი. ალიბეგოვი და მათი კანდიტატი თ-დი დ. ნაკაშიძე ბათუმის სამხედრო გუბერნატორმა დაამტკიცა. იმიგან ი. ალიბეგოვმა გუშინ მიიღო ფიცი. („ბათ. გაზ.")

◆ ორშაბათს, 24 ოქტომბერს, საღამოს 8 საათზე, ქალაქის თვითმართველობის დარბაზში დანიშნულია ქალაქის გამგეობის ერთი **წევრის არჩევა,** ნაცვლად ბ. ვ. სახნოვსკისა, **რომელმაც** სამსახურს თავი დაანება.

◆ ამ დღეებში ქალაქის თვითმართველობის დარბაზში დანიშნულია ბათომის **სახალხო სამეურნეო საზოგადოების** წევრთა საზოგადო კრება. კრების განსახილველი საგანია: საზოგადოების წესდების რამოდენიმე მუხლის შეცვლა.

◆ ამ დღეებში **ბათომში ჩამოვიდნენ** სახელმწიფო ბანკის კანტროლიორი და ფინანსთა სამინისტროს მოხელე, რომელნიც რევიზიას მოახდენენ ადგილობრივ სახელმწიფო ბანკის განყოფილებაში. („ბ. გ.")

სოხუმი

◆ ამ **მოკლე ხანში** დაიწყება მეცადინეობა სალამოს **კურსებზე,** რომელსაც **სახალხო უნივერსიტეტი** აწყობს სამოქალაქო სკოლაში. სახ. უნ. გამგეობას აზრათ აქვს გახსნას საბუჰგალტერო კურსები, რაც მეტად სასარგებლო იქნება. კარგი იქნებ, გამგეობა ლექციების სისტემატიურად კითხვასაც მოაწყობდეს. უპირატესობა ქართულ ლექციებს უნდა მიეცეს. რადგან აქ მუშა ხალხის დიდ უმრავლესობას ქართველება შეადგენს.

ქალქის გამგეობის წევრის არჩევნები 30 ოქტომბერს მოხდება.

(„ბათ. გაზ.")

◆ **რადგანაც** აქაური **ნავთ-სადგურის სანავთო „მოლი"** დაზიანდა ვაჭრობა მრეწველობის სამინისტრომ გამოჰგზავნა საალმშენებლო ნაწილის გამგე ა. ვ. ივანოვსკი. მასვე დაეკვალა მოაწესრიგოს გემების დატვირთვის საქმე და ნავთსადგურის გაუმჯობესების საკითხის გამოკვლევა. „მოლის" შეკეთებას ერთ მილიონ მანეთამდე მოუნდება.

მეხილეობის პირველი გამოფენა ტფილისში

10 ოქტომბრიდან არტისტიულ საზოგადოების საზეიმო სადგომში გაიხსნა პირველი გამოფენა ბაზარი მეხილეობისა. ეს გამოფენა გამართულია მეხილეობის საზოგადოებისა და საიმპერატორო სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების მიერ. დაგზავნილი იყო მრავალი განცხადება, რომელზედაც საორგანიზაციო კომიტეტს პასუხი ნაკლებად მოუვიდა. ნიმუშე-

ჩემი ნანა

ისე გძინავს, ვით ტბის ჭავლი, ისე ფშვინავ სარეცელზე,
ვით ზამბახი საედემო, აყლორტილი გაშლილ ველზე;
დაიძინე!.. შენს ციურ ძილს შეეღრება ვინმე განა?
დაიძინე, ანგელოზო! დაიძინე, გთხოვს სატანა...
დაიძინე, ნანა... ნანა...

წყარო ჰირს გბანს, სიო გარწევს, ნამი გკოცნის, ტყე გდარაჯობს...
აბა მითხარ, ამ გვარ ყოფნას,—საიდუმლოვ—კიდევ რა სჯობს?!—
დაიძინე!.. ზღვის სიზმარი ტუჩს ჩაგაკვდა ვით ფარვანა;
დაიძინე!.. ყვავილთ წვიმამ გადაგკოცნა, გადაგბანა...
დაიძინე, ნანა... ნანა...

რა კარგი ხარ, როცა გძინავს, რა უცხო ხარ, თვალის ჩინო,
ახ, ნეტავი აღარ აღსდგე, სამუდამოდ დაიძინო;
დაიძინე, რომ შეიქმნე მგოსნის მწარე გამოცანა,
დაიძინე, რომ კვლავ ერთხელ მეც ვიმღერო „სულთათანა"...
დაიძინე, ნანა... ნანა...

ი. გრიშაშვილი.

მიტევება

ერთი კეთილი ადამიანი მივიდა მამა ვოსტორგოვთან, და კოტა ყოყმანის შემდეგ უთხრა:

— იცით, რა რიგად მებრალებით. თქვენზე ასეთ საზიზღარ ხმებს ავრცელებენ—თქვენ კი სდუმხართ.

ვოსტორგოვის წყნარი და ნაღვლიანი სახე მიეპყრო ჭერს... რომ შესაძლებელი ყოფილიყო იმ სახლის, ზედა სართულებისა და სახურავის მოხსნა,—მისი ლმობიერი სახის გამომეტყველება უსათუოდ ზეცამდი მიაღწევდა.

მას... გაეღიმა! ამ სათნო და წმიდა მოძღვარმა შესძლო მხოლოდ წყნარი ღიმილი!

მაგრამ ამ ღიმილში გამოიხატა სუყველაფერი: მტერთა მიტევება, სასოება და რწმენა უმაღლეს სიმართლისა.

— ჰო, მართლა—განაგრძო კეთილმა ადამიანმა.—ამბობენ თითქოს თქვენ ტფილისის გიმნაზიაში... მოწაფე ქალები... რომლებმაც შემდეგ თავი მოიკლეს... გახსოვთ?

— ეშმაკმა აუმღვრია გონება ხალხს!—ოდნავ წაილუღლუღა თვალში ცრემლ-მორეულმა ვოსტორგოვმა.—ცილის წამებით მოჰშხამა მან კაცობრიობა! მაგრამ... ღმერთმა შეუნდოს მათ! მე მათი საწინააღმდეგო არაფერი მაქვს.

— თქვენ, მართალია, არაფერი გაქვთ, მაგრამ იმათ კი აქვთ თქვენთან საწინააღმდეგო...

— ოჰ, საბრალონი... გზა აბნეული ბრმანი!... ოჰო, ოჰ! რა რიგად არის ქვეყანა ცოდვით სავსე...

— მაშასადამე, ეს სუყველაფერი ცილისწამებაა?

— არა ჰშვენის მოძღვარს ადამიანთა გაკიცხვა და მით უფრო მტრებისა. მაგრამ, გულზე ხელის დადებით ვიტყვი: ყველაფერი ცილის-წამებაა!

— საკვირველია! მოგეხსენებათ, ალბად, რომ თქვენგან დადუპულ მოწაფე ქალების გვარებიც კი იყო ჩამოთვლილი?

— მოხერხებული, ვერაგული ეშმაკობაა! იცით კი თქვენ, რომ ტფილისის გიმნაზიაში არც კი ყოფილან ასეთი მოსწავლენი!

— მაშ როგორები იყვნენ?

ვოსტორგოვს ჭერზე მიეპყრობილი სახე გაუნათლდა და მიიღო ისეთი გამომეტყველება, თითქოს წმიდანი ანგელოზთა გუნდსა სჭვრეტდა.

— როგორები იყვნენ? სრულებით არ ყოფილან...

— გაუგებარია!—სთქვა გაკვირვებით მოსაუბრემ...—როგორ მოხდა ეს, რომ ქალების გიმნაზიაში სრულებით არ იყვნენ მოწაფე ქალები?

— გესლიანი ცილისწამებაა... თქვენ ვინ გითხრათ, რომ გიმნაზია ქალებიასა იყო?

— ნუ თუ სავაჟო?

— არა, არც სავაჟო,—შენიშნა მოძღვარმა ღიმილით.

— ღმერთო შემიწყალე! მაშ, როგორი იყო?

— არც ერთი არა ყოფილა,—დაუყოვნებლივ უპასუხა ვოსტორგოვმა.—გიმნაზია სრულებით არ ყოფილა!

— საკვირველებაა! — გაიკვირვა გულწრფელად მოსაუბრემ. — როგორ? ნუ თუ ქალაქ ტფილისში ქალების გიმნაზია არ არის?

— სადა? სადა? — უმანკოდ დაეკითხა თვალები ვოსტორგოვმა.

— იქ... მე ვამბობ ქალაქ ტფილისში.

— ჰყოფილხართ როდისმე ტფილისში?

— არა, შემთხვევა არ მომცემია.

— მაშ, საიდან იცით ეგ სიტყვა?

— გეოგრაფიიდან მახსოვს... რუსეთის რუქაზე... კიდევ... გაზეთებში სწერდნენ...

— მე მხოლოდ ის მაწუხებს—სთქვა საბრალისად ვოსტორგოვმა,—რომ ის ხალხი სამოთხის კარს ვერ ეღისება. ძალიან ბევრი ცოდვა აწევთ მათ კისერზე! უცოდველი ადამიანის შესაბღალავად იგინი მთელ ქალაქებს აგონებენ...

— მამაო, რას ბრძანებთ, ტფილისი ხომ არ არსებობს?

— განა თქვენც?—წაიტაცა ვოსტორგოვმა ხელები თმებში.—თქვენც ჩემს წინააღმდეგ!? არა უშავს-რა... მიპატიებია. შეიძლება თქვენ ჩემი მოკვლაც გინდათ? რაღას ელით, მომკალით რაღა... მე მაინც თქვენთვის ვილოცებ.

არა, საქმე ეგ არ არის,—იწყინა შოსაუბრემ. თუ გნებათ მე მჯერა, რომ ეს სუყველაფერი ცილი სწამებაა, მაგრამ ერთი ეს მიბრძანეთ: რატომ არ გინდათ პასუხი მოსთხოვოთ და სამართალში მისცეთ ის ადამიანები, რომელთაც ცილი დაგწამეს?

— ღმერთმა მშვიდობა მისცეთ!

— როგორ თუ, ღმერთმა მშვიდობა მისცეთ? ამითი ხომ ჩირქი ეცხება თქვენ პატიოსან სახელს!

— ღმერთმა მშვიდობა მისცეთ. მე იქ დამფასებენ!—მიუთითა ვოსტორგოვმა ზემოდ.

— იქ? ზედა სართულში ვინა სცხოვრობს? გულწრფელად ჰკითხა მოსაუბრემ.

— ჰო,... იქ... ზემოთ არის მოთავსებული რედაქცია „Колоколъ"-ისა. მაგრამ მე იმაზე კი არ ვამბობ, მე ვამბობ „იქ" კიდევ ზევით! ხომ გიგეთ?

— მესმის, მაგრამ ეს კია, რომ სანამ თქვენ „იქ" ღირსეულად დაგფასებდნენ, — აქ კი მიწამდის, თქვენზე გავრცელებულ ხმებს დიდი ადგილი შეაქვთ მორწმუნეთა გულში. თითონ განსაჯეთ: ყველა იმას გაიძახის, თითქო თქვენი ნაკურთხი ანაფორა უცოდველი ბავშვთა სისხლით იყოს შეღებილი. თქვენ კი ხმას არ იღებთ და ამას არ უარჰყოფთ!

— ღმერთმა მშვიდობა მისცეთ, მათზე გული არ მომდის.

— ეგ ძალიან კარგი, მაგრამ რას იფიქრებენ თქვენზე მართლმორწმუნენი!?

ბი წარმოდგენილია უმთავრესად გორიდან და ახალციხიდან.

ქართლის ხილი სპარბობს ყველა სხვა ადგილის გამოფენილ ხილს. ღირსებით ამათში პირველი ადგილი უჭირავს **ახალი ოდიას ძის ფურცელაძის** გამოფენილ ხილის ნიმუშებს ს. მერეთიდან, (გორის მაზრა). ამათში **ყურადღებას** იქცევს **ვაშლი**: კალვილი—თეთრი და წითელი, რენეტი: ლანდსბერგისა, კანადისა, დიდი კასელისა, ორლეანისა, შამპანისა, რამბურნი, „ანანასი“ და სხვა, ბელფლერი, კანდილ სინაპი და სარი-სინაპი, ნაპოლეონი და სხვა. **მსხალი**: ჰასს-კრასსანი (მოკლე კუნწა) არდანპონი (კომშა) დეკანკა-ზამთრისა, კლერჟო, ბერე დილ, ბერე ბოსა ალექსანდრეს მსხალი) და სხვანი. გამოფენილი აქვს მსხვილი ბვინდის ნიმუში და ატამი.

აქ არ შეგვიძლიან არ აღვნიშნოთ ბ-ნ ისაია ფურცელაძის ღვაწლი წინაშე ქართლის მეხილეობისა: ჭეშმარიტად ქართლის მეხილეობის მამამთავრად უნდა ჩაითვალოს ბ-ნი ისაია ფურცელაძე.

ყურადღებას იქცევს აგრედვე გამოფენილი ვაშლი—**დ. რ. მაჭავარიანი** (ცხინვალი და ქ. გორი): თეთრი კალვილი, **და ა. ა. ქარუშაძისა** (სუტორტიზა, გორის მაზრა: **ვაშლი**: ბისმარკი, კალვილები: თეთრი და წითელი, ბელელისი, რენეტი კანადისა, დიდი კალვილისა, პარმენი ოქროსფერი ზამთრისა და სარი-სინაპი; **მსხალი**: ბერე ზამთრისა, „**клержо маслянная**“; ხეხილი წამოღებული აქვს ისაია ფურ(ელაძის და ს. ს. ხეთაგურის სანერგიდან.

კაი ხნის მოშენებული ბალი აქვს გორში **თამ. მ. რ. ერისთავს**. მრავალ გამოფენილ ხილში გამოირჩევა: **ვაშლი**: თეთრი როზმარინი, კანდილ-სინაპი, რენეტები, კალვილები; **მსხლები**: ალექსანდრეს მსხალი მოკლე კუნწა და სხვა. სხვათა შორის გამოფენილი აქვს სანთელში ამოვლებული ხილი: მსხალი, ვაშლი და ყურძენი (შესანახად); თაფლი საკუთარ ფუტკარისა, ყურძენი და სხვა.

ო. ნამან-ზადეს აქვს გამოფენილი ახალციხური ხილი (სოფ. აგარა); **ვაშლი**: რენეტები—შამპანსკი და ინგლისური; კალვალები: თეთრი და წითელი, როზმარინი, კანდილ-სინაპი პიპინი პარკერისა; **ადგილობრივი ვაშლა**: ფაშ-ალმა, შახ-ალმა, საბა ალმა, სუდ-ალმა, კარა-იფილი, არაბული; მსხალი: ლა-ნაზირი და კომშა.

თავ. ნ. დ. ერისთავისა (სოფ. ახალგორი, დუშეთის მაზრა); ვაშლი: კანადის რენეტი, წითელი კალვილი, ბელფლერი, **მსხალი**: ალექსანდრესი, **клержо маслянная**; **კ. ვ. კალატოზიშვილს** (სოფ. წვერი, გორის მაზრა); ვაშლი: რენეტები ორლეანური და დიდი კასელისა, ოქროს ფერი ზამთრის პარმენი, **Королевская коротконожка**; მსხალი: ბერე-დილ, არდანპონი, ვირგულუზი, პასტორსკაია.

ა. ვ. ფავლენიშვილი (სოფ. ტყვიავი გორის მაზრა) საყურადღებოა: **ვაშლი**: თეთრი კალვილი, ვარდის ფერი რენეტი, ანტონოვკა, წითელი **კალვილი**, სარი-სინაპი, კანდილ სინაპი; **მსხალი**: მოკლე კუნწა, **კომშა** (ობდანპონი) **клержо маслянная**, **დეკანკა** ზამთრისა (გულაბი ზამთრისა) და სხვა.

საყურადღებო ხილი აქვს გამოფენილი **ძმათა ავარქიმოვებს**: საინტერესოა აქ ხილის ჩაწყობა; კ. ვ. აფრიკიანისა—ხილი—ვაშლი და მსხალი. პომოლოგიური კელექცია ს. ს. ხეთაგურისა; ხილი **ძმათა დავითაშვილებისა** (საქაშეთი, გორის მაზრა) ბაბალოვის (გორი); დ. ს. **ციციშვილის** ნიმუშებში გამოირჩევა ხილი მის მიერ გამოყვანილი ჭარხალი; **ივ. ციციშვილს** (ზემო ხვედურეთი, გორის მაზრა) ამ ოცი წლის წინად დაეწყვია ჭარხლის მოყვანა: ბევრი დაბრკოლება უნახავს მაგრამ ბოლოს ყველაფერს სძლია და თავის მიზანს მიაღწია: გაავრცელა ხალხში ჭარხლის მოყვანა; ამხანად იგი ძალიან მისდევს ტკბილ ჭარხლის მოყვანას.

ბევრი რამ საინტერესო ნიმუშებია, მაგრამ უადგილობა ნებას არ გვაძლევს ყველას დაწვრილებით მოხსენება: მოკლედ აღვნიშნავთ: გამოფენილია—ჩირი და კონსერვები: საუკეთესო სოხუმიდან **თავ. გ. შერვაშიძის** კონსერვები, ტკბილეულობა ხილიდან დამზადებული, სმეკალოვსკის (ქობულეთის ამხანაგობის ჩირი, ამხანაგობა „ანკარა“-სი, ზოგიერთს სასწავლებელს აქვთ გამოფენილი თავიანთი ნაწარმოები: ხაკათალისას, ახალციხისას, იგდირისას (ერევნის გუბ.) არის გამოფენაზედ ღვინოც: ანანოვისა და სხვათა.

საინტერესოა კოლექცია თხილისა, ზეთის-ხილისა, ჩირისა სხვათა შორის ხილი გამოფენილია აქვს ბათუმის ოლქიდანართვინის ზეთის ხილის სანერგედან.

ანგარიში

18 ოქტომბერს მოხდა თავ.-აზნ. წინამძღოლების და დეპუტატთა საკრებულოს კრება, რომელზედაც გაანაწილეს საშუალო სასწავლებლის მოწაფეთა შორის სტიპენდიები და ერთდროული დახმარებანი. სწავლის შესატანი ფული დაენიშნა:

ვაჟთა სასწავლებელში.

1) სათ.-აზნ. ქართულ გიმნაზიაში: შალვა ჭანტურიას—150 მან.; ე. ციციშვილს და ბ. დავითაშვილს, თითოს 40 მანეთი.; ბ. კორინთელს, ა. ალექსიძეს, ი. ზუბაძეს, გ. ორჯონიკიძეს, ბ. ანდრონიკაშვილს, ს. გედევანიშვილს. ი. ამილახვარს, ისაელ გედევანიშვილს, კ. რატიშვილს, გ. გედევანიშვილს, გ. კლიმიაშვილს, შ. ზაალიშვილს, გ. ჯავახიშვილის, დ. ოსიპოვს და ვ. კვალიაშვილს თითოს 15 მანეთი.

2) პირველ გიმნაზიაში: დ. ჯორჯაძეს—90 მან,; კ. ტარიელაშვილს, ვ. სიდამონოვ-ერისთავს და ვ. ბერიჭაშვილს—თითოს 45 მან.

3) მეორე გიმნაზიაში: ა. ბეზირგალოვს 90 მან.; შ. გედევანიშვილს, ი. თუმანიშვილს და გ. ტატიშვილს თითოს 45 მან.

4) მესამე გიმ.: გ. კარგარეთელს და ბ. თარხან-მოურავოვს თითოს 100 მ.

5) მეხუთე გიმნაზიაში: შ. ვაჩნაძეს და მ. ქალიძეს თითოს 60 მან.

6) ტფ. ვერის პროგიმნაზიაში: მ. ზალდასტანიშვილს—50 მან.

7) გორის პროგიმ. ე. თარხან-მოურავოვს—60 მან.

8) ტფილისის რეალურ სასწავლებელში: ილია აბაშიძეს—80 მან.

9) წინამძღვარიანთ კარის სკოლაში: ტუსიშვილს 60 მან.

ქალების სასწავლებლებში.

1) ტფ. სათ.-აზნ. გიმნაზიაში: ე. შაბურიშვილს, მ. ჯავრიშვილს, ტ. კობიაშვილს, და თ. დავითაშვილს—თითოს 15 მანეთი.

2) პირველ გიმნაზიაში: ქ. ქუმსიშვილს—100 მან. ე. ბილანიშვილს, დ. აბელიშვილს, დ. რატიშვილს, და ნ. კარგარეთელსთითოს 40 მანეთი.

3) მეორე გიმნაზიაში: ქ. გომელაურს—90 მან., ნ. უზნაძეს **და** კლიმიაშვილს თითოს—40 მან.

4) მესამე გიმნაზიაში: თ. წერეთელს—50 მან.

5) მეოთხე გიმნაზიაში: მ. იმედაშვილს 100 მან, და ა. აღლაძეს—50 მ.

6) წმ. ნინოს სასწავლებელში: თ. ხოსიტაშვილს—90 მან., ნ. დაფქვიაშვილს, ნ. გომელაურსა და ე. ჯავახიშვილს—თითოს 48 მან.

7) „განათლების“ საზოგადოების სკოლაში; ტ. თაბიშვილს—40 მ., ე. კობიაშვილს, თ. ზანდუკელსა და ბ. შაბურიშვილს—თითოს 20 მან.

8) თელავის წმ. ნინოს სასწავლებელში, თ. რუსიშვილს—30 მან.

9) გორის ანასტ. გიმნაზიაში: მ. შალიკაშვილსა და ვ. შალიკაშვილს—თითოს 55 მ.; თ. იშხნელს—50 მ., ა. ხერხეულიძეს და ცაციშვილს—თითოს 25 მან.

10) მცხეთის სამთავრის მონასტრის სკოლაში თ. შაბურიშვილს 70 მან.

მოსალოდნელი სიმშილობა

დასავლეთ საქართველოში.

დასავლეთ საქართველოს უბედურება კარს მოადგა: წელს სიმშილობაა მოსალოდნელი. მოუსავლიანობა ზემო და ქვემო იმერეთში, მოუსავლიანობას გურიასა და სამეგრელოში, კარგარას გვიქადის. ხალხს მაშინაც კი არა ჰქონდა დალხინებული ცხოვრება, როდესაც მოსავალი რიგიანი იყო. ეხლა კი ამ მოუსავლიანობის შემდეგ ცხოვრება ტანჯვად გადაექცევა. ამ ჟამად სპირია დახმარება, დახმარება არა ცარიელი სიტყვებით, არამედ საქმით. ცარიელ სიტყვებს ხალხის წყლული არასოდეს არ განუკურნავს. საჭიროა შექმნა ისეთი ორგანიზაციისა, რომელიც გამოიკვლევს, თუ სად რამდენად დაზარალდნენ მცხოვრებნი. ასეთი ორგანიზაცია დროზე უნდა შეექმნათ. როდესაც ხელში ნამდვილი ცნობები გვიჭირდება, მაშინ სხვანაირადაც მოეკლებათ ამ საკითხს. მაშინ ჩვენს სიტყვას მეტი ანიშვნელობა და გავლენაც ექნება. ასეთ ორგანიზაციის შექმნას ითხოვს ჩვენგან დღევანდელი მომენტი.

აქალეანი.

ჩინეთის რევოლუცია

დეპეშები

21 ოქტომბერი.

მუკდენი. ამ დღეებში არძოლის ველზე ათ ბატალიონს ჰგზავნიან. ბრძანებაა ჩრდილოეთელებისაგან კიდევ 16 ბატალიონი შეადგინონ. ვიცე-კოროლმა იაპონიის სტუდენტთა ფედერაციისაგან მუქარის წერილი მიიღო რუსეთსა და იაპონიაში სესხის აღების სურვილის გამო.

მუკდენი. აქედან ჯარი პეკინს წავიდა. ამიტომ მანჯურებმა თავის დასაცავად რაზმი შეადგინეს იმ შემთხვევისთვის, თუ მანჯურთა საწინააღმდეგო მოძრაობა დაიწყო.

შანხაი. დოტაიმ ბანკირთა საერთაშორისო კომისიას შეიტყობინა, ბოქსერთა აჯანყების ანაზღაურების ნოემბრის კუპონს ვერ მოგცემთო,

გუშინ, ექვს საათზე, რევოლიუციონერებმა თოფხანა აიღეს. რამდენიმე კაცი დაიჭრა. დირექტორი დაპატიმრეს. მკვიდრთა ქალაქში პოლიცია და ჯარი რევოლუციონერებს მიემხრო. სამგალითო წესერებაა. მკვიდრნი აღფრთოვანებულნი არიან.

კონსტიტუცია.

პეკინი. უმაღლესის ბრძანებით მოწონებულ იქმნა საკონსტიტუციო პალატის მიერ შემუშავებული 19 პრინციპი ჩინეთის კონსტიტუციისათვის. საფუძვლად ინგლისის კანონმდებლობა აქვს დადებული. ბრძანება გა ცა, დღე დანიშნოს მონარქისაგან ფიცის დასადებლად, გამოქვეყნდეს პრინციპები და ყველაფერს საკონსტიტუციო პალატის მიერ შემუშავებული კანონები დაედვას საფუძვლად.

ხარბინი. ჩინეთში რუსთა კონცესიების დაცვის გასაძლიერებლად მოსაზღვრე რაზმის ერთი როტა გაიგზავნა.

ბაზეთებიდან

ბრიუსელში ამბავი მისულა, მთავრობის ჯარმა ნანკინში განაცხადა, აჯანყებულთა წინააღმდეგ ვერ წაგალთო. რევოლუციით მოცულ ოლქებში ხალხი თმას იკრეჭს.

პეკინიდან იუწყებიან (პარიზი), მეორე არმიის უფროსებმა მთავრობას მოსთხოვეს ამნისტიის გამოცხადება, კონსტიტუციის გამოცხადება, კონსტიტუციის შემოღება და კაბინეთიდან პრინცთა განდევნა. ჯარისკაცნი იმუქრებიან, თუ ამ მოთხოვნილებას არ აგვისრულებთ სატახტო ქალაქს ნაცარტუტას ავადენთო. ფლოტიც თანაუგრძნობს წარდგენილ მოთხოვნილებათ. სასახლეში ძრწოლაა.

რევოლუციონერთა გამარჯვება.

გაზეთ „რულში“ დაბეჭდილია: ხანკოუმ სამი დღის პატარ-პატარა ბრძოლის შედეგ პეკინის ჯარი უკუაქცია. უჩანი—ისევ რევოლუციონერებისაა. ხანიანი—ორ დიდ სახელოსნოში თოფებსა და ზარბაზნებს ამზადებს. მანჯურებს სამხრეთიდან ჩრდილოეთისაკენ ერეკებიან. კანტონი აღებულია. ევროპიელნი უზრუველყოფილნი არიან. ოლქის მეთაურად ხალხში განთქმული მოხუცი ექიმი ტენევაი აირჩიეს, რომელიც ახლა 80 წლისაა.

შეიძლება ჩქარა „ჩინეთის რესპუბლიკის“ დროშის ქვეშ შანხაიც დადგეს, მდიდარი ნავთსადგური, „საერთაშორისოს“ რომ ეძახიან“.

ამნაირად მთელი სამხრეთი ბოგდიხანის იმპერია კი არა, რესპუბლიკაა.

დანარჩენ ჩინეთი: ტიბეტში—არეულობაა, მონგოლეთი მოუსვენრად არის, მანჯურია—მხოლოდ ღანშანს ელის აჯანყების დაწყებისას.

პეკინის საქმე ყველგან დალუპულად მიაჩნიათ.

რეგენტის ბრძანებებს აშკარად დასცინიან.

— და თუ ხანკოუმ კიდევ ერთ კვირას გასძლო, პეკინი დაიღუპებაო, სთქვა თურმე, იუანშიკაიმ.

საერთო მდგომარეობა.

გირინსა და ტიანცზინში მცხოვრებთა შორის ჩუმი მოძრაობაა.

ამბობენ, ინგლისსა ჰსურს ტიბეტსა და იუნანში ჯარი შეიყვანოსო.

კანტონიდან ლონდონში ამბავი მისულა, რევოლუციონერებმა სამხედრო და საფინანსო მხრივ პროვინცია დამოუკიდებლად გამოაცხადესო.

ბერლინში პეკინიდან დეპეშა მისულა: შანსის პროვინციის სატახტო ქალაქი ტაიონფუ რევოლუციონერებმა აიღესო. მათ მძევლად ათი ევროპიელი დაიტოვეს, რადგან ხმა გავრცელდა, უცხოელები ჩაერევიან საქმეშიო. დატყვევებულთა გასანთავისუფლებლად ფრანგთა რაზმი გაიგზავნა. რევოლუციონერები უკმაყოფილონი არიან, ჩვენ საქმეში რათ ერევითო.

მცხოვრებთა უკმაყოფილება.

პეკინიდან იუწყებიან, მცხოვრებნი არ ენდობიან მთავრობის მანიფესტსა, ეშვი შეაქვთ მის გულწრფელობაზე და არცა სჯერათ მთავრობისაგან მისი ასრულება. ახლა ხალხი დამფუძნებელ კრების მოწვევას თხოულობს. შიშიანობაა. ჯარის აჯანყებისა ეშინიათ. ცინაფუ, ხუნხუნი და პაოტინფუ რევოლუციონერებს მიემხრო.

17 ოქტომბრის მანიფესტი.

ლონდონში ცნობა მიიღეს: ჩინეთის მთავრობამ 30 (17) ოქტომბრის ბრძანებით მონარქიული წესრიგის უვარგისობა აღიარა, ქვეყანას კონსტიტუცია მიანიჭა და მან ჯურთა მონაწილეობის მიუღებლად კაბინეთი უნდა შეადგინოს. ჰპირდება ამნისტიას (პატიებას) ყველა აჯანყებულს და პოლიტიკურ დამნაშავეს.

საფრანგეთ-გერმანიის მორიგება

ბერლინი. ვოლფი იუწყება, საბალშენო საქმეთა სტატს-სეკრეტარმა ფონ-ლინდეკვისტმა ამ ზავხულს გადაყენება ითხოვა, რადგან კომპენსაციის წინაღმდეგი იყო. თხოვნა იმპერატორმა არ მეიწყინარა, რადგან მაშინ მოლაპარაკება იყო. დღეს ფონ-ლინდეკვისტმა ხელ-ახლად გადადგომა ითხოვა, იმის მიუხედავად, რომ შაბათს მისივე თანხმობით გადადგომის სურვილი უარჰყვეს. ბეტმან-ჰოლვეგმა იმპერატორს მოხსენება უნდა წაუკითხოს.

პარიზი. გერმანიასთან შეთანხმების თაობაზე „ტანი“ ამბობს, შეთანხმება კარლოს მე-10-ის დროს საფრანგეთის მიერ დაწყებულ აფრიკის დაპყრობის საქმის ბოლოთ. იგი საფრანგეთს ყველა საჭირო გარანტიას აძლევს, სამხედრო ოკუპაციისა და სადიპლომატიო წარმომადგენლობის უფლებას.

ადმინისტრაციის ფინასთა კანტროლს ფაქტიურად პროტექტორატი განაგებს, რატომინიც გერმანიის განმმარტებელ წერილშია მოხსენებული კონგოს ნუ ვიგლოვთ რადგან ახალშენების დათმობა საჭირო იყო.

ბერლინი. მარკოს ხელშეკრულების საფუძველი: საფრანგეთის მთავრობა მოვალეა მაროკოში ეროვნებათა საეკონომიო საქმეში თანასწორობა და თავისუფლება აღიაროს; დამტკიცებულია და განსაზღვრული მაროკოს სახელმწიფო ბანკის უფლება და მისი მოქმედების ფარგალი. გერმანია თავის ინტერესების უქონლობას აღიარებს საფრანგეთს ანიჭებს მოქმედებას სრული თავისუფლებას, წესრიგის აღდგენისთვის განკარგულების გამოცემას, ოკუპაციის უფლებას, ხმელეთსა და ზღვაზე პოლიციის ზედამხედველობის განხორციელებას. გერმანია ხელს არ შეუშლის, თუ ხონთქარი საფრანგეთის სადიპლომატო აგენტებს მიანდობს მაროკოს ინტერესების დაცვას და მაროკოში მყოფ საფრანგეთის წარმომადგენელს სხვა დასხვა სახელმწიფოებთან მოლაპარაკების დროს მაროკოს შუამავლობას დააკისრებს; ბუნებრივ სიმდიდრეთა დამუშავების საქმე მაროკოს სახელმწიფოს სურვილის თანახმად გაიცემა, ოღონდ სწორუფლებიანობა უნდა დაიცვან. უცხოელთა მიერ შეძენილი უფლება თავზაობისა, ხელუხლებელი უნდა იყოს. ნავთ-სადგური ახალ საჭიროებისამებრ გაიხსნება.

იმპერატორმა ლინდეკვისტის გადაყენება მიიღო და მისი თანამდებობა დროებით გუბერნატორ სამუა ვოლფს ჩაბარა.

მთავრობის ცნობა კონგოს შეთანხმების თაობაზე ამბობს: გერმანიამ უნდა მიიღოს ძვირფასი მიწა-წყალი თავის ახალშენის კამერუნის სიგრძეზე.

ამას გარდა ორ ნაჭერ მიწის, კონგოსა და უგანდამდე. გერმანია საფრანგეთს დაუთმობს მიწის პატარა ნაჭერს ლოგონს და ხარს შუა, ჩადის ტბამდე, ტოგოსზე არაფერია ნათქვამი. დასასრულ ხელშეკრულება საჭიროდ სცნობს; ორივე მხრივ შეთანხმებას; თუ კონგოს კალაპოტში, ბერლინის ხელშეკრულობის გარდა, რაიმე ცვლილება მოხდა.

იტალიისა და ოსმალეთის ომი

დეპეშები.

21 ოქტომბერი.

მალტა. ხმა დავარდა, იტალიის ყველა სამხედრო გემმა ტრიპოლი მიატოვა და ოსმალეთის წყლებს მიაშურაო.

სტამბოლი. პალატის კომისიამ რომელმაც მოხსენება უნდა შეიმუშაოს ხაკი-ფაშის სამართალში მიცემის თაობაზე, ტრიპოლის ვალის და რომში ნამყოფ რწმუნებულის ჩვენება მოისმინა. ისინი ამბობენ, ჩვენს განცხადებას კაბინეთი ყურადღებას არ აქცევდაო.

პოლიციის მეთვალყურეების მიუხედავად ლუტფი-ფეკრიმ გამოუშვა „ტანზიმატი“ რომელიც დახურულ გაზეთ „მერში“ იყო შეხვეული. 65 ლიბერალმა დეპუტატმა ნებართვა აიღეს გაზეთების გამოცემისა. ეს გაზეთი „ტანზიმატის“ მაგივრად იქნება.

სტამბოლი. სამხედრო მინისტრმა ტრიპოლის ჯარის უფროსს განკარგულება გაუგზავნა, ტყვეებს კარგად მოექეცით, კარგი ბინა მიუჩინეთო. ოტომანთა საგენტომ ინგლისის პრესას იტალიელთა სისატიკის წინაალმდეგ პროტესტის გამოცხადებისთვის. მადლობა გადაუხადა ოსმალეთის ფლოტში ინგლისის აფიცრებმა ისევ დაიწყეს სამსახური.

სტამბოლი. სამხედრო კონტრაბანდის თაობაზე ახალი დეკლარაცია გამოაცხადეს, კონტრაბანდად ჩაითვლება ზარბაზნები, სამხედრო სურსათი, სამხედრო ტანისამოსი და ყველა ის საგანი, რომელიც დაუმუშავებლად ომისთვის გამოდგება. „ტანინი“ უპასუხებს იმ რუსულ გაზეთებს, რომლებიც რუსეთ-ოსმალეთის კავშირის თაობაზე მსჯელობენ და ამბობს, მაკედონიის ავტონომიას ვერ აღვიარებთო. სრუტეებში თავის უფალი მისვლა-მოსვლა კომპენსაციის სამაგიერო თუ იქნება, თორემ ოსმალეთი უსასყიდლოდ მეკარე იქნება, რომელიც რუსეთს სხვათა დაცემისაგან დაიცავსო. თუ ორივე მხარე საზღვარს დაიცავს, მაშინ ორივე მხარე მოიგებს; ოსმალეთი სპარეთში მხოლოდ სტატუს-ქვოს დაცვას სცდილობს.

ტრიპოლი. მოწინავე პოზიციებზე ღილას და სალამოს პატარ-პატარა შეტაკება მოხდა. ხომსსა და ბენგაზში მდგომარეობა არ შეცვლილა. უცხოელთ ატაშეებმა დღეს ზოგიერთი სიმაგრეები დაათვალიერეს.

რომი. ჯარში გაიწვიეს 1889 წლის სათადარიგონი. ბრძოლის ველზე კორპუსის უფროსი ფურგონი იგზავნება.

გაზეთებიდან.

იტალიელთა დამარცხება.

გაზ. „კასპში“ დაბეჭდილია საკუთარ კორესპონდენტის დეპეშა: მალტიდან მიღებულ ცნობებით, ტყეილი გამოდგა გენერალ კანევას მიერ გამოქვეყნებული ოსმალთა დამარცხების ამბავი. იტალიელთა ჯარი იძულებული იყო უკან დაეხია 40 ათას არაბისა და ოსმალის იერიშისა გამო. ბევრი იტალიელი დაატყვევეს. იტალიელების პოზიცია ოსმალებმა დაიჭირეს. საექსპედიციო რაზმი ძალიან ცუდ გუნებაზეა.

იუწყებიან, ეგვიპტეზე ბევრმა ოსმალთა აფიცერმა გაიარა და ტრიპოლის ჩავიდაო.

„ლოკალ ანეიგერს“ ტრიპოლიდან ატყობინებენ, იტალიელთა ჯარში წესიერება ირღვევაო. შტაბში თავ-გზა აებნათ, რადგან ამისთანა ამბავს არ მოელოდნენ. არაბები მოულოდნელად დაეცემიან ხოლმე, გმირულად იბრძვიან და არ ჰმორჩილდებიან. უკანასკნელ ბრძოლაში ორივე მხარე დიდად დაზარალდა. ოსმალებმა საქარავნო გზა გამართეს სამხრეთის ოლქებთან მიმოსვლისთვის, საიდანაც სურსათს იღებენ. რადგანაც ეხლა კარგად არის ოსმალთა საქმე, პორტამ არ მიიღო გერმანიის მარშალ-ფონ-ბიბერშტეინისა და ავსტრიის ელჩის პალავიჩინის ზავის პირობები, რომელიც წინანდელზე უკეთესი იყო.

იმავე გაზეთს ლონდონიდან დეპეშით ატყობინებენ: ბრძოლის ველიდან ხმა მოდის, ტრიპოლიში იტალიელების მდგომარეობა კრიტიკულია; ჯარი იძულებულია მუდამ ფლოტს შეაფაროს თავი. ქალაქს არაბთა რაზმებმაალყა შემოარტყეს.

ინგლისის გაზეთები იტალიელების მიერ ჩადენილ სასტიკობას ასწერენ.

ბრძოლის ველზე

ინგლისის გაზეთებს ცნობა მიუღიათ, ტრიპოლი ოსმალებმა აიღესო.

ამბობენ, პორტამ სახელმწიფოებს მიმართა, ზავის ჩამოსაგდებად თქვენი შუამავლობა

ეგვიპტიდან, როგორც გაზეთებს გაუგიათ, 35 ათასი არაბი წასულა ოსმალთა დასახმარებლად.

პარიზი.

გაზეთებს სალონიკიდან ატყობინებენ, აქ მიღებულ ცნობით ტრიპოლი ორი დღის ბრძოლის შემდეგ ოსმალებს აუღიათო.

ამბობენ, იტალიამ ომი ოსმალეთის ხმელთა შუა ზღვის ნაპირზე უნდა გადაიტანოს, სალონიკს, ბეირუტს და სმირნას ზარბაზანი დაუშინოს, კუნძული როდოსი და მიტილენა აიღოსო. ამით იტალიას ჰსურს პორტას ზავი ათხოვინოსო.

ბერლინი.

ოსმალეთის ელჩმა გარეშე საქმეთა მინისტრისაგან ამბავი მიიღო, ტრიპოლიში მყოფი იტალიელთა რაზმი დაგვმორჩილდაო.

ვენა.

დეპუტატი რაში-ბეი ტრიპოლიდან დეპეშით იუწყება, ოსმალებთან ბრძოლის შემდეგ იტალიელებმა ზუარგი გვიჩვენეს, იარაღი დაჰყარესო. იტალიელების ზარალი დიდია. ტელეგრაფი ოსმალებმა ჩაიგდეს ხელში.

რომი.

გენერალი კანევა იუწყება, უდაბნოდან ქარი ჰქრის და ქვიშა მოიქვს თანაო. ჯარი ძალიან შეწუხებულია ამისთანა გრიგალით და ვერარ მოქმედებსო. („კახეთი").

პეტერბურგი.

ოსმალთა საელჩომ მთავრობისაგან ბრძანება მიიღო, იტალიელები დამარცხდნენ და ტრიპოლის ოსმალონი ჩქარა დაიბრუნებენო. იტალიელების საელჩომ კი ამავე დროს ცნობა მიიღო, ტრიპოლი ისევ ჩვენ ხელთაა, ბრძოლა არც კი ყოფილაო.

პარიზში ცნობა მიღეს, ქალაქს არაბი და ოსმალონი შემოერტყნენ რიცხვით 70 ათას კაცამდე.

პორტამ სახელმწიფოებს შეატყობინა, ოსმალეთის მთავრობამ ომის გაგრძელება გადასწყვიტაო.

„ნეიე ფრ. -ს რესეს". ატყობინებენ, დიდი ბრძოლის შემდეგ ტრიპოლისთან ოსმალებმა იტალიელთა პოზიციები გადალახეს და ქალაქში შევიდნენო. იტალიელები კერძო სახლებსა და საელჩოებს შეეფარნენო. ქუჩებში ხელჩართული ბრძოლაა.

სპარსეთის არეულობა

დეპეშები

ლონდონი. გრეიმ შემკითხველთ უპასუხა და სპარსეთის მდგომარეობა ასე დასახა: ბომბეიდან გაიგზავნა 400 კაცი, რომლის ბუშირსა, შირაზსა და ისპაჰანს განაწილების საკითხს თეირანში მყოფი ინგლისის წარმომადგენელი გადასწყვეტს. წარმომადგენელი კი იუწყება, სპარსეთში რიგზე ვერ არის საქმე: გზებზე ხშირი ძარცვა-გლეჯაა, ტელეგრაფი გაფუჭებულია, შირაზში არეულობაა, რაც ინგლისის ქვეშევრდომთა სიცოცხლისა და ქონებისთვის საშიშიაო.

თეირანი. მთავრობა სარდარ-მუხისაგან ცნობების მიუღებლობამ დააფიქრა და იგი ასტრაბადს ბახტიართა რაზმს ჰგზავნის, რომელსაც, ალბად, ფიდაები და ეფრემი გაჰყვება, ხაზინადარი შუსტერი დაეინებით სთხოვს ფარსის ახალ გუბერნატორს ალა-უდ-დოულეს მიწის გადასახადს, ის კი ამბობს, ეგ გადასახადი წინანდელ ფინანსთა მინისტრს მივეცითო. თუმცა კაბინეთმა სთხოვა შუსტერს ნუ შეაწუხებო, მაგრამ მან ალა-უდ-დოულეს სახლში ექვსი ქანდარმი და მოხელე გაგზავნა და დაემუქრა. გაჯავრებული ალა-უდ-დოულე კაბინეთის სხდომაზე მივიდა. პირველმა ვეზირმა ორი ბახტიართა ხანი გაგზავნა, რომელთაც ქანდარმებს იარაღი აჰყარეს და მოხელეს შუსტერის მოწვრილობა წაართვეს. შუსტერს უნდა თავისი გაიტანოს და ეს ქანდარმია ჰგზავნის. კაბინეტისა და შუსტერის ურთიერთობა გამწვავდა.

დეპეშები

პეტერბ. დეპეშათა სააგენტოს

21 ოქტომბერი.

საზღვარ-გარედ.

კანევა. ახლა ადმირალებად კომიტეტის შედგენა ბერძენთა შეუთანხმებლობამ შეაჩერა. უმრავლესობა გერ შესდგა, რომ კანინეთისთვის კანდიტატები ირჩიოს.

ლონდონი. ინდოეთის საქმეების სტატს-სეკრეტარმა უარყო გითოშე კანზარასადი იყოს ინდოეთში ჯარის რიცხვი შემცირება.

ბლიდა. (ალბანია) მიტროვიცის მიდამოში წუალდადობას ქვის მოლედთა ბინა წაღეკა. 43 კაცი დაიხრჩო და 200 სული საქონელი დაიღუბა.

ვენა. ხვალ კიდამდკარ კუბს რუსეთს კამოუცხადებენ, სტეფანის ჯარისთვის ბრიდანტებს უბოძებენ და ბრძენ შტრუკს მინისტრ-პრეზიდენტად დანიშნავენ. მეურნეობის მინისტრის პორტფელს დროებით ზალეკის ბაბარებენ.

კანევა. დღეანდელმა კრებამ სამი კაცისაგან შემდგარი ადმირალ კომიტეტი შეადგინა.

რუსეთი

ლოძი ბეტროკოვის ქუჩაში დამტვერვა ბოდიტის აგენტი სამ ბოროტებმ. ზარბაზენს შეეხვდა. მათ იგი დასჭრეს და კაქცევის დროსაც სროდას განაგრძობდნენ. ზედიზენი ქუჩაზე ერთ სახლში მიიმალნენ დაჭრიზა 6 კაცი. სახლს ბოლიციამ ალყა შემოარტყა.

ტაშკენტი. ბალენის რეგიზიის მიხედვით სამართალში მიცემულ კიდბეგენკის ფულის კეფანგვისთვის წელი ნახევრით გამასწორებელი რაზმი მიუსჯეს.

პეტერბურგი. ოხტის სათოფეს წამალ ქარხანაში აფეთქება მოხდა. მოკლულია ორი, დაჭრილია მეძეგელ — 2, მსუბუქად 20.

ოხტის ქარხანაში ასი ფუთი ბეგამალ თოფის წამალი აფეთქა. კიდევ ერთი მოკლული ნახეს. ერთი ძალიან დაჭრილა.

პეტერბურგი. ოქტომბრისტთა ფრაქციამ ფინანსიების კანონპროექტი განიხილა. იგი ეხება სამხედრო ბეგრის მაგიერად ფულის გადახდის საკითხს და ფინანსიაში მოთფ რუსეთის სხვა ქვეშეგრდომთა კითხასწორებას. კანონპროექტის მიდება ერთხმად გადასწყვიტეს

თეატრი და ხელოვნება

ქართული თეატრი. ქართული დასი დღეს კონსტან ანდრონის „ჯადოსანსა" თამაშობს. როგორც გუშინაც აღვნიშნეთ, პიესა მეტად საინტერესოა. მოქმედება და ტიპები ჩვენი გულების ცხოვრებიდანაა აღებული. პიესას ზღაპრული ელფერი აქვს მიცემული და თავისუფალ ლექსითაა დაწერილი. მონაწილეობენ: ქ.ქ. ნ. დავითაშვილი, ამირეჯიბი, პიერეტა, ვიქტორელი, ჩერქეზიშვილი, ბ. ბ. არადელი იშხნელი, გვარაძე, მგალობლიშვილი და სხვანი. პიესა მეხსიერ ვილის რეჟისორობით იდგმება. გუშინ გენერალურ რეპეტიციაზე ახალი დეკორაციები და მოწყობილობა იყო დადგმული. დეკორაციები შესაფერ შთაბეჭდილებას ახდენს

გამოსადეგი ცნობა

მატარებელთა მიმოსვლა ზამთრობით.

(დრო პეტერბურგის საათითაა რაჩვენები, რომელიც ადგილობრივ საათზე 58 წუთითაა უკან).

15 ოქტომბრიდან

ტფილისიდან გადის:

ბათუმისაკენ: 1) სახალხ. მატ. № 7, II—III კლ. გადის საღ. 9 ს. 40 წ., კორში ჩადის 12 ს. 27 წ., მიხაილოვში 2 ს. 10 წ., რიონში დილ. 6 ს. 54 წ., ბათუმში შუადღ. 12 ს. 44 წ.

2) სახალხო მატარ. N 5. II—III კლას. გადის საღ. 6 ს. 30 წ., კორში ჩადის 8 ს. 26 ს., მიხაილოვში 10 ს. 58 წ. რიონში 12 ს. 55 წ., ბათუმში დილ. 5 ს. 28 წ.

3) საფოსტო მატ. N 3, I—III კლ. გადის დილ. 8 ს. 52 წ., კორში 11 ს. 29 წ., მიხაილოვში 12 ს. 58 წ., რიონში საღ. 5 ს. 19 წ., ბათუმში ღამ. 10 ს. 15 წ.

ბაქ�: 1) ჩქარი მატარ. N 2, I—III კლ. დილ. 9 ს. 22 წ., განჯაში ნაშუადღ. 2 ს. 0 წ., ბალაჯარაში საღ. 10 ს. 18 წ., ბაქოში საღ. 10 ს. 45 წ.

2) სახალხო მატ. № 6, I—II კლას. ნაშუადღ. 2 ს. 40 წ., განჯაში საღ. 8 ს. 48 წ., ბალაჯარაში დილ. 6. 36 წ., ბაქოში დილის 7 ს. 13 წ.

3) საფოსტო მატ. N 4, I—III კლ. ღამ. 10 ს. 20 წ., განჯაში დილ. 4 ს. 31 წ., ბალაჯარაში ნაშუადღ. 2 ს. 32 წ., ბაქოში ნაშუადღ. 3 ს. 54 წ.

4) **შერეული მატ.** № 106, IV—III კლ. დილ. 5 ს. 34 წ., განჯაში ნაშუადღ. 1 ს. 59 წ., ბალაჯარაში დილ. 5 ს., ბაქოში დილის 6 ს. 14 წ.

ბორჯომისაკენ: 1) **სახალხო** მატარებ. N 9/66, I—III კლ. ნაშუადღ. 2 ს. 25 წ., ბორჯომში ჩადის საღ. 8 ს. 4 წ.

ჯულფასა და ერევნისაკენ:

სახალხო მატარ. N 74/75, I—III კლას. საღ. 10 ს. 50 წ. ჯულფას ჩადის მეორე დღეს სალამოს 10 ს. 12 წ,

2) **სახალხო და საძონლ.** N 78—79, II—III კ. . ნაშუადღ. 4 ს. 36 წ., ერევანში ჩადის დილის 10 ს. წ.

ტფილისში მოდის:

ბათუმიდან: სახალხო N 6, I—III კლას ნაშუადღ. 1 ს. 52 წ., საფოსტო N 4, დილ. 9 ს. 30 წ. სახალხო № 8,— ნაშუადღ. 4 ს. 35 წ.

ბაქოდან: სახალხო N 5. ნაშუად. 4 ს. 9 წ. საფოსტო N 3.—დილ. 7 ს. 56 წ. ჩქარი მატარ. N 1.—საღ. 8 ს. 58 წ.

ერევნიდან: საფ. N 72—73,— დილის 7 ს. 27 წ.

ერევნიდან: საბარგო და სახალხო № 80 81—შუადღის 12 ს. 42 წ

შენიშვნები: 1) გადაუჯდომლად პირდაპირი მგზავრობა ტფილის-ბაქო-როსტოვამდე შეიძლება განსაკუთრებულ ვაგონებით, რომელიც ამიერ-კავკასიის I და მე-2 მატარებელს მისდევს, ხოლო კავკასის მატ. მე-5 და მე-6, ყველა ვაგონები ბლაგარტითაა (საკუთარ. საწოლებითა).

ჯულფიდან: საფ. N 72—73, დილ. 6 ს. 40 წ., სახალხო და საქ. N 80—81, II—III კლ. შუადღ. 12 ს. 28 წ.

ბორჯომიდან: სამგზავრო N 7—8, დილ. 6 ს. 20 წ., სახალხ. N 9—10, საღ. 8 ს. 20 წ.

განცხადებანი

მუხრანის კერძო

სამკურნალო

მუდმივის საწოლებით.

Тифлисъ—Песковская ул., 9. и 48 Цициановскаго подъема, противъ новаго (Мухранскаго) моста. Телефонъ N 370.

ავადმყოფებს ყოველ დღე სპეციალისტი ექიმები მიიღებენ.

ა. ა. გაბაშვილი—შინაგან სნეულებანი, დილის 10—11 ს.-დე.

გ. მ. გოგობერიძე—შინაგან და ბავშვებ., დილის 11—12 ს.-დე.

მ. კ. ოთხელიანი—დედათა სნეულებ., დილის 10-ნახევრიდან 11 ს.

მ. ლ. შტრეიხერი—ყელისა და ყურისა, 11 ნახ.—12 ნახ. ს.

ლ. გ. ხაყვარელიძე—შინაგან და ბავშვებ., 12 ნახ.—1 ს.-დე.

იაშვილი—შინაგან, 1—2 ს.-დე.

გ. ბ. ფილონიანი—ქირურგ., 12—1 საათამდე.

ა. ი. გრიგორიანი—ქირურგ. 11—12 ს.-დე.

გ. ა. ახვერდოვი—შინაგან, 12 ნახ. —1 ნახ. ს.-დე.

მ. დ. კილოსანიძე—ქირურგ. 12 ნახ. —1 ს.-დე.

ყბა-ში—კბილისა, 8—10 ს.-დე.

ლ. მ. მანანი—დედათა სნეულებანი და საბებიო, 1 ნახ.—2 ს.-დე.

ათაშანგის წამლობა ერლიხ-ხატას პრეპარატით(Ehrlich-Hata) „606"-ით.

დარიგების ფასი—50 კ. სტაციონალური ექ. ბისთვის 3—5 მანეთამდე, ოპერაციები, შეხვევა, კონსულტაცია და სხვ. მორიგებით.

№ 646. 100—50 (0—1003—160

დოქტ. ნავასარდიანისა

ყოველ დღე, კვირეებს კარდა

დაარსებულია 1880 წელს.

(ვორონცოვის ძველის პირდაპირ)

დილით:

ბ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგიული, ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ყ. მ. ჩიქოვანი: 9½—10 ს. თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანახოვი: 10—11 ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ნ. ტ. ბულანი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა.

მ. გ. ავეტიხიანცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., საშ. და ქირურგ.

ა. მ. ბუგანოვი. 12—1 ს. შინაგანი, ბავშვებისადა ყვავილის აცრა.

ქალ. ექიმ. ბ. ხ. ზილბერშაცი: 12 ნახ. —1 ს. საბებ., ქალ. და ბავშვებისა.

ს. ი. გურგენოვი: 1—1 ნახ. ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ა. ბ. კარაპეტიანცი: 1—1½ ს. შიგან. და ს.ბავშვო.

ბ. გ. ბაბანოვი: 9—10 ს. შინაგანი ბავშვთა ავად.

საღამოთი:

ქალ. ექ. ბ. ხ. ზილბერშაცი: 6—6 ნახ.-ს. საბებ., ქალ. და ბავშ. ავად.

მ. გ. ავეტიხიანცი: 6—7 საათ.

11—12 ს. **606** ეამლობა,

კონსულტაციაშად.

რჩევა 50 კ. ლარიბებს უფასოდ, კონსულტაციები და ოპერაციები შეთანხმებით. სამკურნალოს დირექტორი მედიცინის დოქტორი ბ. ა. ნავასარდიანი.

(წ. (1168—168)

ძ. თელავში

ისყიდება პირველად გამოსული ქართულ ენაზე

ჭრა-კერვის

ეიგნი

თვით-მასწავლებელი, 128 ნახატით ახალი მეთოდი.

ექვს ნაწილად; ქართული, იმერული, ევროპიული ტანისამოსი და თეთრეული მანდილოსანთათვის და ბავშვთათვის; აგრეთვე ჟურნალების მოხმარება. შედგენილი და გამოცემული

სოფიო ი. ხიმონოვის მიერ.

ფასი ყდით 3 მ., გაგზავნით 3 მ. 50 კ. ვინც ათ ცალს ანუ მეტს ერთად დაიბარებს, ფოსტით გაგზავნის ფული არ გადახდება. გამოწერა შეიძლება ფასდადებითაც. ადრესი: Въ г. Тедавъ, „Школа кройки и шитья Софіи Іосифовны Симоновой. Бульв. пер. 2. собс. домъ.

(100—1140—79)

გამოცდილი მასწავლებელი

ჩვეულებრივად წელსაც გააგრძელებს მეცადინეობას ქოსწავლე ქალ-ვაჟებთან. ამზადებს ყველა საშუალო და დაბალ სასწავლებლისთვის **პირობებით:** სასულიერო სემინარიისთვის, გიმნაზიისთვის, რეალურ, სავაჭრო სასწავლებლისთვის, სატყვნიკო, საფერშლო, სამოქალაქო და სასულიერო სასწავლებლისთვის, აგრეთვე საბებიო ინსტიტუტისათვის, ამზადებს ერთ და ორ კლასიან **მასწავლებლობის სარიხზე.** ყველა **კლასის** ჩანახოვის. ღებულობს ანბანის უცოდინარ ქალ. ვაჟებსაც. მეცადინეობა ჩვეულებრივად იქნება სამ ალაგას: 1) ვორონცოვის ძველის მახლობლად, 2) ვერაზე, 3) ვაგზალზე. მონაწილეობას მიიღებენ მასწავლებლები მცოდნენი სხვა და სხვა ენებისა და საგნებისა. მეცადინეობა დაიწყება დილის 8 საათზე და გაგრძელდება საღამოს 8 საათამდე. მხოლოდ ყველ მოწაფეებს არა უფროსს 15 წლისა, მიიღებენ სრულ **ბარეზედაც, პანსიონში.** მოლაპარაკება მასწავლებელთან შეიძლება ყოველ-დღე, სანამ შეივსებიდეს აღნიშნული რიცხვი მოწაფეებისა.

Адресъ: Семеновская ул., д. 23, Кв. 1, (около памятн. Воронцову), спросить учителя. (თ. 1084.3)

გავშვებს

ხერხეულის თუ სხვა ძვლების გაბრუდებისას, ყვიცისა, ხიხლ-ნაგლეჯულობისა და მათ შედეგების დროს, აგრეთვე ყელ-ჭირვეულობისა, ხუნაგისა, ყივანაბუგლისა, კანისა და ნერვების ავადმყოფობის დროს აძლიეთ, ბრეფეხორებისა და მკურნალთა მიერ მოწონებული,

ეკოროფოსფიტი

მაგისტრ ბრებისა.

Метцль. 119275. (4—1549—1)

ქირავდება ძირის სადგური, მოწყობილი **სასადილოსთვის,** შეიძლება აგრეთვე მოეწყოს სტამბა, ან სხვა რამ სახელოსნო.

Московская ул., № 4, д, Габаевыхъ, მოსკოვის ქუჩა № 4, სახ. გაბაშვილისა, იკითხეთ სახლის პატრონი. (3—2)

უდიდესი საჩუქარი

!!!სიცოცხლეში ერთხელ!!!

600 ნივთი მხოლოდ **3 მ. 90 კ.**

1. მშვენიერი საათი—ანკერ სწორედ მოხიარულე, ექვსი წლის თავდებობით. 2. საუნხოვო ხაქალეგი ბეჭედი, ამერიკულ ბრილიანტით. 3. ჩინებული მანიკი, ზევს აღმოსავლ. მარგალიტებით და პატენტშეხაკრავი. 4. მოხდენილი და ლაზათიანი ქალის სამაჯური ამერიკულ ოქრეზი „დუბლ". 5. ჯიბის ლამაზი „ნეხსერი" ოთხის ნივთით. 6. ერთი წყვილი საყურე საუნხოვო ამერიკულ ბრილიანტით და პატარა შეხაკრავი. 7 მშვენიერი და ლაზათიანი ტყავის საფულე. 8. ალბომი 50 საყურადღებო ნანახაობით. 9. მუშტუკი-აბარატი ექიმ კოხისა, თუთუნის მაგნეტლების ამაგილებელი. 10. მექანიკ. დახაკეცი მაკრატელი მშვენიერის ბუდით. 11. და კიდევ 500 სხვა საგულისხმო და ხასარგებლო ნივთი. სულ, 600 ნივთში, საათიანად, მხოლოდ 3 მ. და 90 კ. (მხოლოდ საათი ღირს ამ ფასად).

ვინც ერთიდან სამ წყვილას მაინც დაიბარებს, გასაგზავნ ხარჯად იხდის 55 კ., ციმბირში კი—95 კაპ.

მისამართი: О-ву «Меркурій», Лодзь, з. 45. თუ არ მოიწონებთ, ფულს უკანვე დაგიბრუნებთ. წერილები გთხოვთ დახწერეთ რუსულად. Метцль и К-о, 60493 (8.1494.7)

სუსუნატის წინაალმდეგ

ახალი წამალი

„SALO-პიჩილინი"

სწრაფად და საფუძვლიანად მოქმედებს და ექიმთა აზრით კონიგრულ სამუალებად ითვლება. დარიგება კოლოფში ძვრ. ნამდვილი მხოლოდ ლითონის კოლოფითაა, 1 მან და 80 კ.

აგრეთვე ქარგ. დ მოქმედებს მ სენის ბამოვ ვებისა და ძრონიკულად გამოჩენის დროს და სულ მოკლე ხანში შეუფუძებელ ფლინარეობასაც აჩერებს.

დამბა: Петербургъ. Разъѣзжая, N 7, Аптека В. Конгейма.

ფას-დადებით იგზავნება. გაგაგზავნი ფოსტის ტარიფის მიხედვით. კაკაბეის საათიანქო ხაქონლია. მოგაჭრე ხაზოგადოებამი ითვლება Метцль. 12429. (45—1014—37)

ეიკონომიკური საკერავი მაშინა

ზინგერის კომპანიისა

ეიეიდეა

მხოლოთ კომპანიის საკუთარ მაღაზიებში

ფასის გადახდა ნაწილ-ნაწილ **1** მანეთიდან

ხელის მაშინები ფასად **25** მანეთიდან

მაღაზიის ნიშანი.

უფთხილდით სიყალბეს

მაღაზიები ყველა ქალაქებში.

(წ.—1062—37)

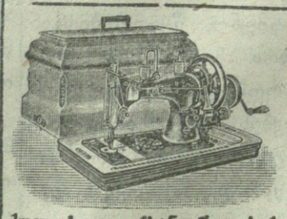

ალექსანდრე

თაბაგარის

მაღაზიაში

საკერავი და საქსოვი

მაშინები,

ქუთაისი ალექსანდროვის ქ

ბრამოფონები და **ველოსიპედები**

და მათი მოწყობილება დამზადებულია ბაზგარ-გარეთის საუკეთესო ქარხნებში, რის სიკარგეზე ვიძლევი გარანტიას. ფასები ხაქართველოა (ზომიერია), როგორც ნაღდზედ, აგრეთვე ნისიათ. (თვიურად შემოტანით). ჩვენს საკერავ მაშინებს აქვს წარწერა. „ПО ОСОБОМУ ЗАКАЗУ—А. Р. ТАБАГАРИ КУТАИСЪ", რომელიც ეტყუარია და მყიდველებიდგანაც მაქვს მადლობის წერილები. **მუაზს ბამოცდილი მექანიკი,** შეკეთება ყველაფ რის კარგად და ზომიერ ფასებში. გრამოფონის ბლასტინკები ანალ-ბალი ბოგდის ყოველ კვირა.

ფოსტის ადრესი: Кутаисъ, А. Р. Табагари.

(50—1072—46)

სტამბა „სოფელი", მიდგომოვის ქუჩაზე.

რედაქტორ-გამომცემელი ნ. ჯუანდაბაძე.